

Timpul liber al copiilor secolului 21

PROF. INV PRIMAR, BUIA ELISABETA

LICEUL TEHNOLOGIC „LIVIU REBREANU” MAIERU

Despre secolul 21 se mai poate spune ca este secolul vitezei. Daca acum masinile au si 8 viteze, se pare ca oamenii au mai multe decat atat. Totul se desfasoara cu o repeziciune extraordinara, astfel ca, daca povestea „Ali-Baba si cei 40 de hoti” ar fi fost scrisa astazi, Ali-Baba ar fi spus „Timp, dilata-te!”. Avem nevoie de mai mult de 24 de ore pentru a face tot ceea ce ne propunem. In acest context, in care parintii (unii dintre ei) sunt in viteza a zecea, nu poti sa nu constati faptul ca le imprima copiilor aceeasi viteza. Desi lumea se schimba, tehnologia este in perpetua schimbare si ea, exista unele lucruri care au ritm al schimbarii mai lent. Soarele rasare in acelasi ritm de cand lumea si Pamantul, iar zilele au 24 de ore de mii de ani; o raza de soare sau un curcubeu au produs si produc aceleasi emotii si vibratii de cand e omul pe Pamant. Oamenii au evoluat si ei, dar intr-un ritm nu atat de rapid ca alte aspecte ale omenirii, iar copiii de azi au aproximativ aceleasi caracteristici de varsta ca si copiii de acum 50-60 de ani. E ingrijorator sa observam cum copiii din zilele noastre devin din ce in ce mai aglomerati cu activitati extrascolare, optionale si cluburi, din dorinta parintilor ca puii lor sa invete cat mai multe si sa fie pregatiti cat mai bine pentru viitor, bineinteles. De la cele mai fragede varste, copiii merg la pian, inot, gimnastica, engleza, germana, vioara, karate etc. Intentiile parintelui sunt dintre cele mai bune, insa semnalul de alarma care trebuie tras este CAT anume este optim pentru copil si unde trebuie sa ne oprim.

Din dorinta de dezvoltare armonioasa si cat mai complexa, supunem copiii la un efort pe care nu-l pot duce, iar acest lucru nu se vede imediat. Rezultatul poate fi oboseala, nervozitate, slaba concentrare a atentiei, respingerea oricarei activitati extrascolare, dezinteres, iar, de aici, probleme de tip emotional.

Toate activitatile extrascolare sunt benefice copilului numai in masura in care numarul si specificul lor sunt adecvate varstei. De aceea, timpul liber poate fi un avantaj sau un dezavantaj pentru copil si pentru noi, ca parinti. Dar cum stim sa transformam timpul liber al copilului in prietenul nostru?

Cand copilul este inca mic (pana pe la 7 ani), in general este greu sa spunem ca are anumite inclinatii, talente (exista si astfel de cazuri), iar parintele alege diverse optionale (in functie de propriile preferinte sau in functie de ce i-ar fi placut sa faca el, copil fiind) pentru copilul sau. La aceasta varsta, asa constatom ce ii place si ce nu-i place copilului. Atentie, insa! Sa-l ducem la prea multe optionale deodata copilul poate fi bulversat; daca renunti usor, el va

invata acelasi lucru de la tine. E de preferat sa faca o activitate care sa-i faca placere.

Daca puiul frecventeaza gradinita, mai ales la program lung, acolo cu siguranta exista optionale pe care el le desfasoara, iar un alt optional dupa gradinita ar incarca prea mult copilul. De ce? Pentru ca gradinita este un mediu institutionalizat, un mediu diferit de cel de acasa, unde exista reguli, exista activitati educative obligatorii, e galagie, unii dorm mai mult, altii mai putin. Cu alte cuvinte, pentru copii, gradinita este „locul lor de munca” si orice loc de munca devine obositor la finalul programului. Dupa ce vii de la munca (ora 18, de exemplu), iti mai arde sa mergi intai la un club de pictura si apoi la inot, sau chiar sa mai desfasori o singura activitate extra? La fel functioneaza si copiii, iar acestia au nevoie de timpul lor liber, in care sa se joace cu jucariile lor, sa joace jocurile lor, cu propriile lor reguli, sa stea cu fratii sau parintii lor, ori, pur si simplu, sa aiba momentele lor de „plictiseala” in mediul in care se simt cel mai confortabil...acasa.

Specialistii in psihologia copilului recomanda ca pana la varsta de 5 ani, copilul sa fie angrenat intr-o singura activitate extrascolara pe saptamana. Si tot pana la 5 ani, copilul se plictiseste foarte repede si isi poate schimba preferintele destul de rapid. E recomandat sa nu cadem in aceasta capcana a copilului si sa-l incurajam sa persevereze in acea activitate (bineinteles, daca activitatea devine chiar suparatoare pentru copil, este recomandat sa ne oprim).

Pentru cei mai mari de 7 ani, specialistii recomanda doua activitati extrascolare pe saptamana. Cand vorbim deja de copii si mai mari, in preadolescenta si adolescenta, activitatile extrascolare trebuie sa le faca placere, sa aiba satisfactii frecventandu-le si, de asemenea, pot servi drept recompense. Copilul alege, acum, o activitate pentru ca-i face placere sau pentru ca are inclinatie pentru aceasta. Exista teorii care spun ca fiinta umana ajunge la performanta daca este antrenata in activitati care o pun in valoare. Atentie, aici, pentru ca la aceasta varsta isi poate spune cuvantul si grupul de prieteni!

„Povestea copacului”:

„A fost odata ca niciodata, ca de n-ar fi, nu s-ar povesti. Intr-o padure fermecata, traia odata un copac magic, insa acum infatisarea lui nu mai era una placuta...avea putine crengi, si acelea uscate, avea un aspect bolnavicios si se simtea tare trist si necajit. O ghinda cazuta in apropiere, ii vede supararea si-l intreaba:

- Te vad tare trist! Ce s-a intamplat, draga copacelule?

- Ia, uite...ma simt trist pentru infatisarea pe care o am acum...sunt uscat si fara crengi, raspunse el.

- Dar cum s-a intamplat asta?

- Of...oamenii care veneau si munceau in padure m-au incarcat cu tot felul de lucruri: ba isi agatau hainele de crengile mele, ba se suiau pe crengi si mi le rupeau, ba ma scrijeleau cu cutitul. Si, din cand in cand, mai turnau diverse substante care, spuneau ei, ma vor ajuta sa cresc. Si, care cum venea, mai turna putin, si uite-asa am ajuns cum ma vezi. Cu timpul, crengile mi s-au rupt, s-au uscat, frunzele nu au mai crescut, flori nu am mai facut. In fiecare zi imi amintesc cum ma imbatam cu aerul proaspat al primaverii, cum ma desfatam cu zumzetul dulce al albinutelor, cu glasul limpede al copiilor care veneau sa se joace in jurul meu. Iar vara...o, Doamne! Vara asteptam turistii sa se adaposteasca la umbra mea! Aud si acum cantecul pasarelelor si vad cu ochii mintii veveritele zburdalnice care se harjoneau printre crengile mele stufoase. Toamna ma simteam implinit pentru ca puteam sa dau oamenilor din fructele mele dulci, iar iarna cand venea, ma acoperea cu haina ei dalba.

- Iti inteleg supararea, dragul meu copac. Si eu ma simt trista cand si eu ajung pe jos, dar ma bucura gandul ca, intr-o zi, pamantul ma va acoperi si voi deveni si eu, la randu-mi, un copac mare si puternic. Nu-ti pierde speranta!

- Vorbele tale, ghinda puternica, ma fac sa ma simt mai bine! spuse, in final, copacul.”

Copiii nostri sunt ca niste copacei de care trebuie sa avem grija sa creasca falnici si puternici; trebuie sa avem grija cate lucruri le „agatam” de crengi. Fiecare stie bine ce copacel a sadit si cum sa-l ingrijeasca, nu-i asa?

BIBLIOGRAFIE:

www.didactic.ro

Psiholog, Tiganas Mirela